

การวิเคราะห์เนื้อหาสารสารอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวกฤตญา รดันประทีป

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยาพินธ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต
ภาควิชาบรรณาธิการฯ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๘

ISBN 974-564-429-3

010740

๑๕๖๙๑๔๐

A CONTENT ANALYSIS OF THE BULLETIN OF THE FACULTY OF ARTS
CHULALONGKORN UNIVERSITY

Miss Gritchaya Ratanaprateep

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

ISBN 974-564-429-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เนื้อหาวรรณรษัทกษัตริย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย นางสาวกฤตญา รัตนประทีป

ภาควิชา บรรณาธิการศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลทิชา สุทธินิรันดร์กุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....*พี่น้อง*..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*ท.ธ.ส.*..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรี จันทร์วิมล)

.....*ก.ก.ส.*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลทิชา สุทธินิรันดร์กุล)

.....*ก.ก.*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรภนพิมล ฤทธิบุตร)

.....*ก.ก.ส.*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนงค์คำญ ฤทธิ์วิทย์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เนื้อหาการสารอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้อภิสิทธิ์ นางสาวกฤตญา รัตนประทีป

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลทิชา สุทธิธันดร์กุล

ภาควิชา บรรณาธิการภาษาศาสตร์

ปีการศึกษา ๒๕๖๗

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์เนื้อหาการสารอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของความชอบเขตเนื้อหาและปริมาณของความในแต่ละสาขาวิชา สำรวจผู้เขียนบทความ ประเภทของการอ้างอิงที่ปรากฏ และวิเคราะห์เนื้อหาว่าตรงตามจุดประสงค์ในการจัดพิมพ์เปียงໄຕ

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งสัมภาษณ์บรรณาธิการ และผู้มีส่วนในการจัดทำวารสารอักษรศาสตร์ ใช้หลักสูตรอักษรศาสตรบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นแนวทางในการวิเคราะห์เนื้อหาบทความที่เป็นกลุ่มประชากรทั้งหมด ๒๐๙ บทความ จาการสารอักษรศาสตร์ดังต่อไปนี้ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔ ถึงปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ บันทกรอยคะแนนในตารางวิเคราะห์เนื้อหา รวมคะแนนทั้งหมด และนิมานาหาคำร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. จำนวนเนื้อหาในสาขาวิชาต่าง ๆ พบร่วมกันในสาขาวิชาภาษาไทยมากที่สุดคือ ๔๔ บทความ จากบทความทั้งสิ้น ๒๐๙ บทความ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๔๗ อันดับที่สองได้แก่สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ๓๙ บทความ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๒ อันดับที่สามได้แก่สาขาวิชาภาษาตะวันตก ๑๙ บทความ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๐ สาขาวิชาที่มีจำนวนบทความน้อยที่สุดคือ สาขาวิชาศิลปกรรม ๔๗ บทความ คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๗

๒. จำนวนผู้เขียนบทความที่จำแนกตามสังกัดของผู้เขียนบทความ พบร่วมกันในสาขาวิชาภาษาไทยมากที่สุด ๔๗ คน จากจำนวนผู้เขียนที่ปรากฏ

สังกัดทั้งหมด ๑๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๔๙ และเมื่อจำแนกตามภาควิชา พบร่วมกันเช่นนี้จากภาควิชาภาษาต่างด้วยจำนวนมากเป็นอันดับที่หนึ่ง คือ ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๕๐ อันดับที่สองได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจากภาควิชาภาษาอังกฤษ ๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๗๘ อันดับที่สามได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจากภาควิชาภาษาไทย ๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๐๔ ภาควิชาที่มีจำนวนผู้เชี่ยวน้อยที่สุด ได้แก่ ภาควิชาศิลปการละคร คือ ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๘

๓. ในด้านของการอ้างอิง พบร่วมทุกความที่มีการอ้างอิงมีจำนวน ๑๓๓ บทความ จากจำนวนบทความทั้งหมด ๒๐๔ บทความ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๒๐ มีปริมาณการอ้างอิงทั้งสิ้น ๑,๗๖๖ รายการ โดยบทความในสาขาวิชาประวัติศาสตร์มีปริมาณการอ้างอิงมากเป็นอันดับที่หนึ่ง ๔๒๙ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๔๙ อันดับที่สองได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย ๒๖๔ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔๐ อันดับที่สามได้แก่ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ๑๗๗ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๖ ประเภทของการอ้างอิงที่มีปริมาณการใช้สูงสุด คือ หนังสือ มีจำนวน ๘๘๒ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕๗ รองลงมาคือ วารสารและหนังสือพิมพ์ ๒๙๙ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๗ อันดับที่สามได้แก่ เอกสาร ๑๗๐ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๕

ข้อเสนอแนะ

๑. คณะกรรมการตรวจสอบสารอักษรศาสตร์ ควรจะหาวิธีชักชวนให้อาจารย์ในคณะอักษรศาสตร์ และผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่าง ๆ เชี่ยบทความในสาขาวิชาที่มีจำนวนบทความน้อยมาลงพิมพ์ในวารสาร

๒. คณะกรรมการตรวจสอบสารอักษรศาสตร์ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับสาขาวิชาใดสาขานึงตลอดทั้งเล่ม หมุนเวียนกันไปทุกภาควิชา เช่น ฉบับภาษาไทย ฉบับภาษาศาสตร์ เป็นต้น

๓. คณะกรรมการ ควรจะจัดทำครรชนี้รวมในแต่ละปีอย่างสม่ำเสมอทั้งครรชนี้ผู้เชี่ยวชาญครรชนี้ซึ่งเรื่อง และครรชนี้เรื่อง โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่มีความชำนาญในงานด้านนี้ เช่น ภาควิชาบรรณาธิการภาษาศาสตร์ หรือสถาบันวิทยบริการ

Thesis Title   A Content Analysis of the Bulletin of the Faculty
of Arts Chulalongkorn University

Name   Miss Gritchaya Ratanaprateep

Thesis Advisor   Assistant Professor Chonticha Suthinirunkul

Department   Library Science

Academic Year   1984

ABSTRACT

The purpose of the research on "A Content Analysis of the Bulletin of the Faculty of Arts Chulalongkorn University" is to examine the numbers and scope of the articles contents; to examine the writers and the types of reference sources; and to analyze the contents if they accord with the objectives of the journal.

In conducting the research, the researcher reviewed all relevant literature as well as interviewed the editors and the persons involved in publishing the studied journal. With the advent of the Faculty of Arts Undergraduate Curriculum 1984, the content analysis tables were constructed. The population of 204 articles from the journal volume 1 January 1962 to volume 16 number 2 July 1984 were closely examined, analyzed and tallied in the tables. The numbers of articles or writers or types of reference sources in each table were added up and their percentage was computed.

The research results can be concluded as follows :

1. It was found that 48 articles or 23.53 percent of the total

204 were articles on Thai Language. 39 articles or 19.12 percent were articles on History and 31 articles or 15.20 percent were on Western Languages. The subject on Drama had the least articles only 3 articles or 1.47 percent.

2. The majority of the writers were lecturers of the Faculty of Arts which numbered 93 persons or 79.50 percent of the total indicated work place. 20 persons or 21.51 percent were from the Department of Western Languages, 17 persons or 18.28 percent were from the Department of English and 14 persons or 15.05 percent were from the Department of Thai. The department with the least writer was the Department of Drama, there was 1 person or 1.08 percent.

3. The numbers of articles which indicated reference sources were 133 articles with 1,366 items. History had the highest reference numbers with 429 items or 31.41 percent. 265 items or 19.40 percent were on Thai and 173 items or 12.66 percent were on Linguistics. The types of reference sources with the most usage were on books numbered 882 items or 64.57 percent, journals and newspaper numbered 219 items or 16.03 percent and 170 items or 12.45 percent were from documents.

Recommendations

1. The editors of the journal should encourage the faculty lecturers and experts from various fields of study to write their articles especially on the articles in the subject fields scarcely published in the journal.
2. The editors should arrange the journal in special edition covering through one subject field such as 'Thai Language Edition', 'Linguistics Edition' etc.

3. The editors should provide the indexes on the yearly basis ; author index, title index and subject index by cooperating with the experts in this field such as The Department of Library Science or Academic Resources Institute.

กิติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ก็ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลทิชา ฤทธิปรันคร์กุล อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ ความช่วยเหลือ และการคุ้มครอง เอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ตลอดจนตราจแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัยโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ไพบูลย์ พงศะบุตร และ รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา นาคสกุล ที่ได้กรุณา слะ เวลาให้สัมภาษณ์ และให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อ การวิจัย ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คสิ ชนทวีมล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรพศิมล ภูลบุษ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฎ เถกิงวิทย์ ที่ได้กรุณาร่วมเป็น ประธานกรรมการ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ เพื่อน ที่ และน้องๆทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจจนงานนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

กฤตชญา รัตนประทีป

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

บทคดีอุภาราไทย	๕
บทคดีอุภาราธงกฤษ	๘
กิตกรรมประการ	๙
สารบัญตาราง	๑๒
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	๑
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒
รดถุประสงค์ของการวิจัย	๗
ขอบเขตของการวิจัย	๗
แนวเหตุผลที่สำคัญ	๗
วิธีดำเนินการวิจัย	๗
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	๘
นิยามของคำที่ใช้ในการวิจัย	๙
๒ ประวัติและพัฒนาการของการสารอักษรศาสตร์	๑๑
๓ วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๒
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๒
ขอบเขตของการวิจัย	๑๔
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๔
๔ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๖๐
สรุปผลการวิจัย	๖๑
อภิปรายผล	๖๖
ข้อเสนอแนะ	๗๔
๕ บรรณานุกรม	๗๕
๖ ภาคผนวก	๘๐
๗ ประวัติผู้เขียน	๘๘

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

๑	จำนวนบทความจำแนกตามสังกัดของบทความ ศึก เป็นร้อยละ	๗๙
๒	จำนวนบทความจำแนกตามสาขาวิชา ศึก เป็นร้อยละ	๗๓
๓	จำนวนบทความจำแนกตาม เนื้อหาในสาขาวิชาภาษาไทย ศึก เป็นร้อยละ	๗๕
๔	จำนวนบทความจำแนกตาม เนื้อหาในสาขาวิชาประวัติศาสตร์ ศึก เป็นร้อยละ	๗๖
๕	จำนวนบทความจำแนกตาม เนื้อหาในสาขาวิชาภาษาตะวันตก ศึก เป็นร้อยละ	๗๗
๖	จำนวนบทความจำแนกตาม เนื้อหาในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ศึก เป็นร้อยละ	๗๘
๗	จำนวนบทความจำแนกตาม เนื้อหาในสาขาวิชาภาษาศาสตร์ ศึก เป็นร้อยละ	๗๙
๘	จำนวนบทความจำแนกตาม เนื้อหาในสาขาวิชาภูมิศาสตร์ ศึก เป็นร้อยละ	๘๐
๙	จำนวนบทความจำแนกตาม เนื้อหาในสาขาวิชาบริษัทฯ ศึก เป็นร้อยละ	๘๑
๑๐	จำนวนบทความจำแนกตาม เนื้อหาในสาขาวิชาปรัชญา ศึก เป็นร้อยละ	๘๒

ตารางที่

หน้า

๑๑	จำนวนและร้อยละของบทความจำแนกตามสาขาวิชา ค่า ฯ ในแต่ละช่วงความรับผิดชอบของบรรณาธิการ แต่ละสมัย	๔๔
๑๒	การจำแนกผู้เขียนบทความตามคุณวุฒิ คิด เป็นร้อยละ	๔๕
๑๓	การจำแนกผู้เขียนบทความตามหน่วยงานที่สังกัด คิด เป็นร้อยละ	๔๖
๑๔	การจำแนกผู้เขียนตามคณะ /สาบัน ในสังกัด จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิด เป็นร้อยละ.....	๔๗
๑๕	การจำแนกผู้เขียนบทความตามภาควิชาในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิด เป็นร้อยละ.....	๔๙
๑๖	ปริมาณและร้อยละของบทความที่มีและไม่มีการอ้างอิง จำแนกตามสาขาวิชา	๕๗
๑๗	ปริมาณการอ้างอิงจำแนกตามสาขาวิชา คิด เป็นร้อยละ	๕๘
๑๘	ปริมาณการอ้างอิงจำแนกตามประเกทของการอ้างอิง คิด เป็นร้อยละ	๕๙
๑๙	การจำแนกประเกทของการอ้างอิงตามสาขาวิชา คิด เป็นร้อยละ	๖๖